



En wat, als we al jaren het
verkeerde verhaal vertellen
over de
klimaatverandering?

Moeder aarde is in gevaar!

6 mei 2019



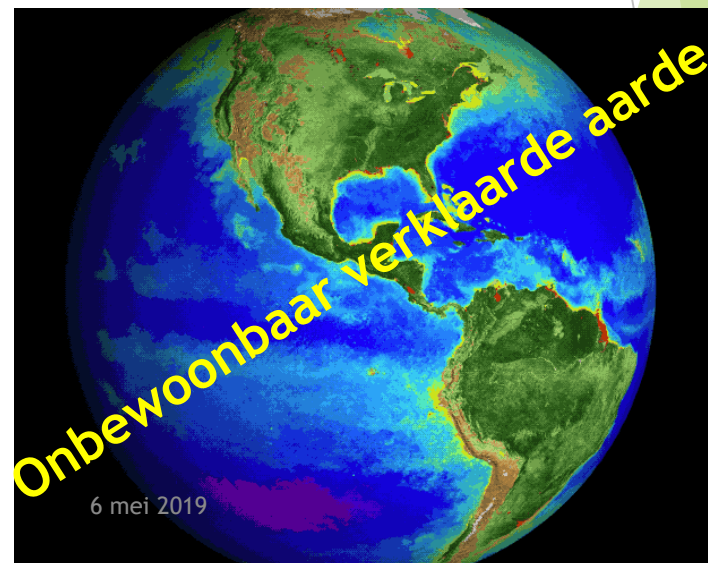
Onbewoonbaar verklaarde woning



6 mei 2019

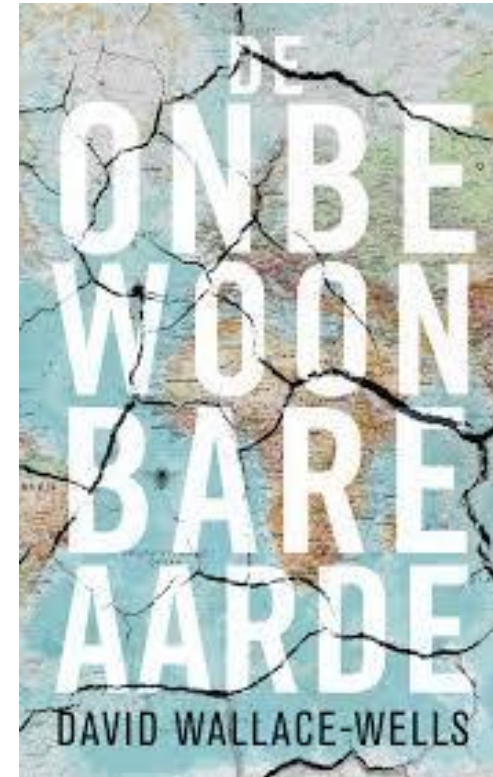
De onbewoonbare aarde

- ▶ Kan je nog iets toevoegen aan alle artikelen en boeken die verschenen over de klimaatcrisis?
- ▶ David Wallace-Wells “bewijst” van wel.
- ▶ In plaats van te nuanceren en voorzichtig te zijn, moeten we misschien gewoon keihard de waarheid vertellen. Dat doet de schrijver.
- ▶ Als je inzet op 120% is, haal je 80.
- ▶ In de huidige tijd zijn we goed in bagatelliseren.
- ▶ We gaan onze aarde toch niet onbewoonbaar verklaren?



David Wallace Wells

- ▶ Wallace Wells beperkt zich niet tot feiten.
- ▶ Dat maakt het boek alarmerend interessant en doordringend.
- ▶ Feiten kom je gefragmenteerd toch wel tegen als je de kranten leest en de rapporten van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) volgt.
- ▶ Wallace Wells brengt de feiten samen in een verhaal. Daarbij gaat het vooral over de manier waarop hij dat doet. Het is vijf voor twaalf.
- ▶ Hij krijgt overigens ook kritiek.



6 mei 2019



6 mei 2019

Onvoldoende alarm



- ▶ Te voorzichtig.
- ▶ Wetenschappelijke terughoudendheid.
- ▶ Wie dan leeft, wie dan zorgt.
- ▶ Beperken tot deelfacetten, zoals de zeespiegelstijging
- ▶ DE KLIMAATVERANDERING RAAKT ALLE FACETTEN VAN HET LEVEN OP AARDE!!!
- ▶ We vinden het normaal.
- ▶ “Kom maar op met dat mooie weer”
- ▶ People are too selfish to realize that they are killing the planet.

bke

Klimaatcatastrofe

- ▶ Nadat cycloon Idai op 15 maart inbeukte op de kust van Mozambique en 90 procent van de stad Beira (500.000 inwoners) vernielde, had CNN het over 'Bijbelse taferelen'. Vrijdag heeft ook Kenneth Mozambique geteisterd. Heel veel schade aan huizen en infrastructuur. Inmiddels blijkt het de zwaarste cycloon ooit te zijn.
- ▶ Toen 14 maart een bomcycloon neersloeg in de Midwest van de VS hadden verschillende nieuwssites het ook over een 'Bijbelse overstroming'.
- ▶ Door de opwarming van de Noordpool valt er in het noordoosten van de VS zoveel sneeuw dat ze het in 2010 hadden over de 'snowpocalypse', in 2014 over 'snowmageddon' en in 2016 over 'snowzilla'.
- ▶ Toen de orkaan Harvey twee jaar geleden honderdduizenden woningen onder water zette in Texas titelde The Washington Post: *Hurricane Harvey is third '500-year' flood in Houston in 3 years.*
- ▶ Drie keer na elkaar een gebeurtenis, die normaal maar twee keer in een millennium voorkomt. Dat is niet normaal.



Ongezonde lucht

- ▶ Hier zitten we dan in één hok, waar de CO₂ zich opstapelt.
- ▶ CO₂, methaan
- ▶ Warmer, viezer, drukkender en ziekmakend.
- ▶ Droogte, stof. Stofstormen nemen toe
- ▶ Nu al sterven er dagelijks 10.000 mensen als gevolg van luchtvervuiling.
- ▶ De voorbeelden in het boek zijn schrijnend.

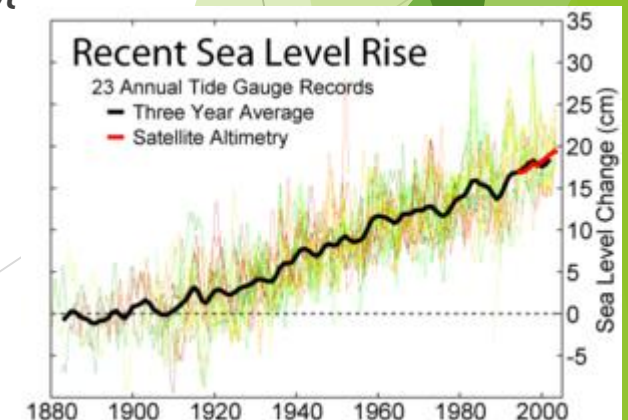
Veel snellere klimaatopwarming

- ▶ Het is aan de ene kant het onderwerp van toekomstprojecties, van politiek gehakketak en hevige discussies tussen voor- en tegenstanders van kordate actie.
- ▶ Aan de andere kant sluipt het de nieuwskolommen binnen. Recordtemperaturen (in Australië steeg de temperatuur op verschillende plaatsen boven de 48 graden, waardoor januari 2018 de heetste maand ooit werd. De maand ervoor was de heetste december ooit), overstromingen, stormen, extreme koudegolven en recordsneeuwval.
- ▶ Klimaatexpert Daniel L. Swain: “De dingen veranderen veel sneller dan de meeste mensen denken”.

Snel, sneller.....

- ▶ De berichten over de gevolgen van de klimaatverandering zijn er al, maar de omvang lijkt niet door te dringen.
- ▶ Weet je nog: dat nauwelijks twee jaar geleden overstromingen het leven kostten aan 1.200 mensen in Zuid-Azië? Twee derde van Bangladesh stond onder water. Volgens de VN werden 41 miljoen mensen getroffen.
- ▶ *Onlangs kwam de VN met het nieuws dat het zeeniveau sneller stijgt dan ooit en liet het Internationaal Energie Agentschap weten dat de uitstoot voor energie vorig jaar met 1,7 procent steeg. Steeg! Ondanks het Kyoto protocol en het klimaatakkoord van Parijs. De CO2 uitstoot blijft stijgen. Gestelde doelen worden niet gehaald.*

6 mei 2019

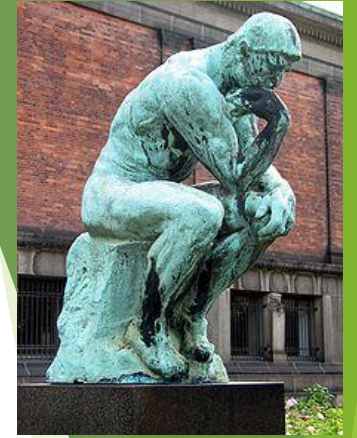


De klimaatverandering is geen duister toekomstverhaal.

- ▶ We leven nu al in het tijdperk van een veranderend klimaat. Van de 19 warmste jaren sinds het begin van de metingen speelden er zich 18 af na 2001.
- ▶ 2018 was het vierde warmste jaar ooit. 2016 staat helemaal bovenaan.
- ▶ Die variatie heeft te maken met het fenomeen El Niño, die om de zoveel jaar zorgt voor een opwarming van het zeewater langs de evenaar in de oostelijke Stille Oceaan.
- ▶ Het record van 2016 zal de komende jaren zeker opnieuw gebroken worden. Dat zorgt er voor dat de planeet nu al met 1,1 graden opwarmde in vergelijking met het gemiddelde voor de industriële revolutie.

Dit is confronterend !

- ▶ Die paar eeuwen van kapitalistische ontwikkeling moeten we zien als een kortstondige periode van waanzin in de menselijke geschiedenis.
- ▶ De CO₂ die opgesloten zat in steenkool werd massaal de lucht ingepompt. Het was de motor voor de razendsnelle economische ontwikkelingen van een handvol landen en van het wereldwijde imperialisme.
- ▶ Een land als Groot-Brittannië draagt een verpletterende historische schuld, maar is tegelijk één van de landen dat nu en in de toekomst het minst getroffen wordt door de gevolgen van die uitstoot.
- ▶ India, waar het Britse kolonialisme moordend uithaalde, staat op de lijst van zwaarst getroffen landen helemaal bovenaan.
- ▶ De rijkste 10 procent bewoners van deze planeet stoten de helft van alle CO₂ uit.



Meer, meer.....

- ▶ Meer dan de helft van de uitstoot gebeurde in de voorbije 30 jaar.
- ▶ De mens bracht evenveel schade sinds het IPCC haar eerste rapport(1990) publiceerde, als in alle millennia daarvoor.
- ▶ We verbranden 80 procent meer steenkool dan in 2000.
- ▶ In een kapitalistische economie betekent energie gewoon méér energie.
- ▶ Mocht de mensheid in actie gekomen zijn na het eerste IPCC-rapport dan hadden we de klus geklaard door elk jaar 3 procent minder uit te stoten.
- ▶ Nu staan we al voor de uitdaging om er elk jaar 10 procent af te doen. Wachten we nog tien jaar, dan zullen we elk jaar 30 procent moeten inkrimpen.

Ja, er is nu een klimaatakkoord.

- ▶ Maar zelfs als alle 195 landen zich houden aan de beloftes die ze maakten na Parijs, komen we eind deze eeuw uit op een opwarming met 3,7 graden.
- ▶ Als ... Van de 195 ondertekenaars zitten enkel Marokko, Gambia, Bhutan, Costa Rica, Ethiopië, India en de Filipijnen min of meer op schema. Jawel, ook India, terwijl juist dat land in een bedreigde regio ligt.
- ▶ Onverschilligheid over het lot van ver weg gelegen ecosystemen.
- ▶ Maakt dat nou zoveel uit een paar graden?
- ▶ Waar gaat dat heen? De verkeerde kant uit, er zijn teveel klimaatpijbelars.
- ▶ We willen de kosten niet dragen.

Wel gezegd, niet gehoord.



- ▶ De grootste slachtoffers van de klimaatverandering wonen niet in West Europa - de plaats waar de industriële revolutie begon.
- ▶ Het lijkt erop dat het toekijken gaat leiden tot immens lijden?
- ▶ Vorig jaar al 1.600 directe doden door hittegolven en natuurbranden en 2 miljoen mensen ontheemd door klimaatgerelateerde rampen.
- ▶ Voor 2050 voorspelt de Internationale Organisatie voor Migratie 200 miljoen klimaatvluchtelingen.
- ▶ Een ijsvrije noordpool is nu een kwestie van jaren, niet van decennia. Het verlies van ijs op Antarctica en Groenland loopt 100 jaar vooruit op de voorspellingen in de eerste drie rapporten van het IPCC.

Snel wassend water

- ▶ De Malediven, het grootste deel van Bangladesh, Miami Beach, het hoofdkwartier van Facebook en het Witte Huis zullen deze eeuw nog onder water verdwijnen. Wall Street zal gespaard blijven. De autoriteiten plannen immers een muur van 1 miljard dollar te bouwen rond de financiële wijk. Een bouwwerk dat het stijgende water zal doen terechtkomen in de armere wijken van de metropool, zoals critici nu al voorspellen.
- ▶ Of wat te denken van Jakarta. Die stad met 10 miljoen inwoners is een schrijnend voorbeeld van de huidige waanzin. Door overmatig gebruik van grondwater zakken delen van de stad elk jaar dieper weg. Tegelijkertijd stijgt de omringende zee. Tegen 2050 zouden grote delen van de stad onder water staan.
- ▶ In 2100 zullen 13 miljoen Amerikanen van huis en haard verdreven zijn.

Natuurbranden

- ▶ Natuurbranden in de VS vernielen nu al elk jaar een oppervlakte die twee keer groter is dan in 1970. Tegen 2050 zou dat nog eens verdubbelen. Voor elke graad opwarming die er bij komt, verviervoudigt de vernietigende kracht van natuurbranden.
- ▶ Bosbranden in 2018 in het noorden van Californië kostte het leven aan minstens 85 mensen. Meer dan 18.000 woningen gingen in vlammen op.
- ▶ In juli 2018 stierven 100 mensen in een reeks bosbranden op het Griekse vasteland. Het was de op één na dodelijkste natuurbrand van de 21ste eeuw.
- ▶ In diezelfde zomer stonden er ook bossen in brand boven de noordpoolcirkel. Die laatste branden richtten misschien niet zoveel materiële schade aan, maar ze verontrusten klimaatwetenschappers daarom niet minder. Het roet en de as van die verkoolde bomen komt terecht op ijsvlaktes. Die zwarte kleur absorbeert meer warmte waardoor het ijs nog sneller gaat smelten.

De opwarming wordt versterkt

- ▶ De opwarming zorgt voor fenomenen die de opwarming versterken.
- ▶ De opgeslagen methaanbellen die vrijkomen als het ijs in permafrostregio's smelt werken als een versneller. De complexiteit daarvan maakt voorspellingen heel wankel.
- ▶ *How's life after warming?* Het leven zoals het vanaf nu is op deze planeet.
- ▶ De ernst van de klimaatcrisis onderkennen en daarover eerlijk communiceren heeft niets te maken met het wegnemen van hoop. Hoop kan je wel vinden op straat, bij de klimaatmarsen van de scholieren bijvoorbeeld. Of bij de vele groepen mensen verspreid over de planeet die zich verzetten tegen vervuilende fabrieken en centrales.
- ▶ Voorspellen is dus moeilijk, maar wetenschappers voorspellen dat de zeespiegel wel 50 meter kan stijgen als we zo doorgaan.

Economische ineenstorting

- ▶ “Economische groei zou ons voor alles en iedereen behoeden” de koude oorlog en de bankencrisis kwamen we ook door.
- ▶ Die groei is niet blijvend. De klimaatverandering ligt niet op de loer, maar bedreigt die groei. Transitie naar een stationaire economie.
- ▶ Er is 51% kans dat de mondiale productie in 2100 met meer dan 20% zal teruglopen, tenzij de uitstoot wordt teruggedrongen.
- ▶ De leefomstandigheden van 800 miljoen mensen in Zuid Oost Azië zullen dramatisch verslechteren.
- ▶ De infrastructuur van de wereld is niet opgewassen tegen klimaatverandering. Steeds meer wetenschappers raken hiervan overtuigd.
- ▶ Bij 3.7 graden opwarming loopt de schade op tot 551 biljoen dollar.

Een korte enquête.....

- ▶ Wie heeft er thuis géén koffie machine?
- ▶ Wie doet de afwas met de hand? Je lijkt wel gek!!
- ▶ Hoe klopte jouw moeder de slagroom? Dat kan nog zo.
- ▶ Hoe vaak had je deze maand de auto kunnen laten staan?
- ▶ Wie heeft er nog gloeilampen in huis?
- ▶ Wie zet de verwarming een graadje lager?
- ▶ Wie heeft er dit jaar al in het vliegtuig gezeten?
- ▶ En ga zo maar door.....

Tot slot



IT'S TIME TO DECLARE A
CLIMATE
EMERGENCY

6 mei 2019